

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Warszawa, 11 maja 2020 r.

**Pani
Jadwiga Emilewicz
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju**

Szanowna Pani Premier,

podejmowane w ostatnim czasie działania mające na celu wsparcie gospodarki i obywateli w dobie pandemii COVID-19 w istotny i pozytywny sposób przekładają się na stabilizację sytuacji w Polsce. Wyrażając uznanie dla wysiłku włożonego w wypracowanie trafnych rozwiązań osłonowych, inicjowanych w znacznej mierze przez Panią Premier, pragnę jednocześnie zwrócić uwagę na trudną sytuację uczelni niepublicznych, która w mojej ocenie również wymaga interwencji.

Podobnie jak większość podmiotów publicznych jak i prywatnych, uczelnie zostały postawione przed koniecznością przestawienia *ad hoc* sposobu funkcjonowania i realizacji zadań na tryb zdalny. Skala problemów organizacyjnych występujących w tym zakresie w uczelniach może być uznana za szczególnie obciążającą finansowo. Wiąże się to z profilem działalności uczelni, który opiera się co do zasady wyłącznie na prowadzeniu kształcenia na studiach. Wprowadzone ograniczenia w funkcjonowaniu, poczynione nakłady i spadek przychodów implikują po stronie uczelni niepublicznych konieczność redukcji kosztów działalności, w tym m.in. przez zmniejszenie zatrudnienia. Niestety działania te mogą okazać się niewystarczające, co w dalszej konsekwencji może oznaczać konieczność ich likwidacji.

Jako główne zagrożenia wynikające z pandemii COVID-19 uczelnie niepubliczne wskazują:

1. Możliwość rezygnacji ze studiów z powodów finansowych studentów, w związku z problemami w realizowaniu przez nich i ich rodziców płatności z powodu utraty pracy lub zaburzeń płynności finansowej pracodawców.
2. Zmniejszenie zainteresowania rekrutacją na studia w kolejnym roku akademickim spowodowane krajowymi czynnikami rynkowymi i wynikający z tego spadek wpływów z opłat za studia. W przypadku uczelni spadek ten będzie najpewniej dodatkowo pogłębiony czynnikami międzynarodowymi (ograniczenia w przemieszczaniu się), podczas gdy pozyskiwanie studentów z zagranicy i cudzoziemców jest ważnym elementem polityki rekrutacyjnej uczelni niepublicznych wobec niżu demograficznego w Polsce.
3. Realizowanie inwestycji związanych z przejściem na zdalne kształcenie i świadczenie pracy. Niemalże niezwłocznie po ogłoszeniu stanu epidemii uczelnie niepubliczne przeszły w całości na zdalną pracę swoich pracowników i kształcenie e-learningowe, które będzie

prowadzone do końca semestru, łącznie z sesjami egzaminacyjnymi czy obronami prac dyplomowych.

Na tym tle uczelnie niepubliczne sygnalizują, że mimo pogorszenia się ich sytuacji nie mogą korzystać z ustawowych rozwiązań osłonowych i w efekcie uzyskać niezbędnego wsparcia finansowego. Powyższe wynika z faktu, że uczelnie nie spełniają kryteriów podmiotowych uprawniających do otrzymywania pomocy finansowej. Warto bowiem zauważyć, że rozwiązania ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, są adresowane do przedsiębiorców w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Zgodnie zaś z art. 425 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wykonywanie przez uczelnię jej podstawowych zadań oraz prowadzenie działalności sportowej, rehabilitacyjnej lub diagnostycznej nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Z otrzymywanych od środowiska sygnałów wynika, że władze uczelni niepublicznych opowiadają się przede wszystkim za włączeniem do rozwiązań regulacji zwalniającej z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla pracowników dydaktycznych, administracyjnych i badawczych (art. 31^{zo} ustawy) lub rozwiązań zawierających mechanizmy wsparcia finansowego w realizacji tych obowiązków (art. 15^g ustawy).

Mając na uwadze trudne położenie uczelni niepublicznych, jak i okoliczność zbliżonego charakteru działalności uczelni niepublicznych i przedsiębiorstw, w mojej ocenie, zasadne wydaje się rozciągnięcie rozwiązań adresowanych do przedsiębiorców w ww. ustawie, również na te uczelnie.

Uznając zasadność zgłaszanych przez uczelnie niepubliczne postulatów o wsparcie od państwa pragnę zwrócić się do Pani Premier o stanowisko w sprawie możliwego zakresu zrealizowania tych postulatów w ramach kolejnych działań legislacyjnych, z uwzględnieniem sytuacji budżetu państwa.

Z wyrazami szacunku

Wojciech Murdzek

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/